

که مجروح شدند، همه نیروهای داوطلب بودند.»

او توضیح می‌دهد، مدیریت منطقه‌ای که دچار حریق شد، از سوی منابع طبیعی به شهرداری سپرده شده است: «دلیل این آتش‌سوزی‌های عمدی هم هنوز روشن نیست، بیشتری کسانی که در این منطقه رفت‌وآمد می‌کنند، کوهنورد هستند و شاید شیطنتی در کار باشد، نباید به این آسانی کسی چنین جانیی انجام دهد و کسی هم پیگیر آن نباشد، ما انتظار داریم مسئولان به‌صورت روشن جواب دهند و این افراد به سزای عمل خود برسند. منابع طبیعی، دمنده و کفش مخصوص واگذار می‌کند ولی ما فعالان با وجود اینکه به آنها نامه زدیم و حتی از طریق مدیریت بحران استانداری نامه‌ای برای دریافت دمنده داشتیم، از آنها تجهیزاتی دریافت نکردیم. ما یک دستگاه دمنده و یک دستگاه موتورسیکلت را با هزینه شخصی تامین کردیم، چندروز پیش از معاونت اجتماعی استانداری یک دستگاه دمنده تحویل گرفتیم و دیگر هیچ تجهیزاتی از اداره‌های دولتی تحویل نگرفتیم و حمید مرادی هم با تجهیزات شخصی برای اطفای حریق به منطقه رفت.»

▼ آتش‌سوزی‌های مراتع کردستان؛ عمدی یا حادثه؟
بارندگی‌ها و خشکیدیگی زودرس امسال در کردستان باعث شده است که آمار حریق در عرصه‌های جنگلی و مرتعی استان افزایش پیدا کند. این گفته بهزاد شریفی‌پور، مدیرکل منابع طبیعی و آب‌خیزداری استان کردستان است که در گفت‌وگو با «هم‌میهن» می‌گوید، تا امروز آمار آتش‌سوزی در سال جاری از نظر تعداد فقرات، ۶۶ درصد افزایش داشته و در مجموع در ۱۰ شهرستان، بیش از ۱۳۰۰ هکتار را بر گرفته است.

او درباره استفاده از بیمه بی‌نام برای مصدومان و جانب‌خاستگان اطفای حریق در جنگل‌ها می‌گوید: «همه همیاران و کسانی که دغدغه طبیعت دارند، باید در سامانه همیار طبیعت ثبت‌نام کنند تا از پوشش بیمه بی‌نام و جان‌نشانر استفاده کنند. به استناد ماده ۲۰ آیین‌نامه اجرایی قانون مدیریت بحران که در سال ۱۴۰۰ ابلاغ شد، استفاده از این بیمه برای مرحوم حمید مرادی هم در دستور کار سازمان منابع طبیعی قرار دارد. استفاده از بیمه بی‌نام در دستور کار منابع طبیعی قرار گرفته اما قبل از آن باید در سامانه همیار طبیعت ثبت‌نام شود. تاکنون از این بیمه برای کسانی که برای اطفای حریق و مواردی دیگر دچار مصدومیت شده‌اند، استفاده کرده‌ایم، اما باتوجه به ابلاغ آن در سال ۱۴۰۰، هنوز برای افراد جانب‌اخته استفاده نشده است.» او می‌گوید، تجهیزات اطفای حریق کافی نیست، اما آنچه در دسترس است به کسانی تعلق می‌گیرد که دوره‌های آموزشی را بگذرانند و در سامانه همیار طبیعت ثبت‌نام کرده باشند. فعالان محیط‌زیست استان عامل بخش زیادی از این آتش‌سوزی‌ها را عمدی می‌دانند. حامد اسراری، دبیر شبکه انجمن‌های محیط‌زیستی کردستان و مدیرعامل انجمن محیط‌زیستی پازین بهانه می‌گوید، دوره‌های اطفای حرقی که برای سازمان‌های مردم‌نهاد محیط‌زیستی برگزار می‌شود، در سطح بسیار پایینی است و بومی نشده است؛ چون نوع اطفای حرقی که در زاگرس باید انجام شود، متفاوت است و در سطح کلان هم از کسانی که در سطح بین‌المللی تجربه دارند استفاده نکرده‌اند: «۹۹ درصد موارد آتش‌سوزی در استان کردستان عمدی است؛ ۶۰ تا ۶۵ درصد مربوط به زمین‌خواری و تصرف اراضی ملی و حدود ۱۵ درصد مربوط به مسائل نظامی است. باتوجه به اینکه نزدیک مرز مناطقی هنوز از مین پاکسازی نشده، خاموش شدن آتش در جنگل‌ها گاهی تا یک‌ماه هم زمان می‌برد. در دو سال گذشته حدود یک‌ماه مین برزانه و مریوان تا اقلیم کردستان آتش‌سوزی داشتیم اما به‌دلیل مسائل مربوط به مین‌گذاری نتوانستیم ورود کنیم. درختان زاگرسی که بین مرزهاست، مانند یک سد دفاعی عمل می‌کند اما توجهی به آن نمی‌شود.»

او پیشگیری از بحران برای جلوگیری از آتش‌سوزی در منابع طبیعی و جنگل‌ها را بسیار ضعیف می‌داند و تأکید می‌کند که دلایل آن آسیب‌شناسی نشده است: «جلساتی که در این خصوص برگزار می‌شود، نمادین است و هیچ نتیجه‌ای به‌دنبال نداشته است. در این چندسال گذشته هم هیچ تغییری در این رویه ایجاد نشده است. در ایران برای اطفای حریق بومی‌گرایی نکرده‌ایم؛ در حالی که باید برای اطفای حریق و پیشگیری از آن براساس توپولوژی، پوشش گیاهی و شرایط منطقه عمل کنیم. درواقع بودجه‌ای که برای این موضوع در نظر گرفته شده، آخرین قطراتش برای مناطق محروم باقی می‌ماند.»

تنها میان آتش

براساس آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت قضایی و بیمه‌ای از ماموران یگان حفاظت محیط‌زیست و جنگل‌پانان، هریک از داوطلبان، همیاران، تشکل‌های مردمی که در حوادث و بحران محیط‌زیستی با مدیریت سازمان محیط‌زیست حاضر می‌شوند و در بحران جان خود را از دست می‌دهند، لقب «فداکاران خدمت» می‌گیرند و اگر مصدوم شوند هزینه پزشکی، غرامت صدمه جسمی و نقص عضو به آنها تعلق می‌گیرد. امید سجادیان، دبیر تشکل نهضت سبز زاگرس می‌گوید، عنوان «فداکار خدمت» به کسانی که جان خود را در راه اطفای حریق منابع طبیعی و جنگل‌ها از دست می‌دهند، به‌سختی تعلق می‌گیرد: «ما به کسانی که جان خود را در راه حفظ زاگرس از دست داده‌اند شهید می‌گوییم، اما در ساختار دولتی به شهید نامیدن آنها اعتقادی ندارند و آنها را «فداکار خدمت» می‌دانند. مزایای این عنوان هم برای

حمید مرادی یکی از ۲۰ نفری است که در دهه ۹۰ جان‌شان برای حفظ درختان زاگرس از دست رفت؛ جانب‌خستگانی که به آنها عنوان «فداکار خدمت» داده می‌شود و به‌عنوان شهید پذیرفته نمی‌شوند. پیگیری‌ها نشان می‌دهد، پرونده بسیاری از جانب‌خستگان حریق‌ها به درستی پیش نرفته است

خانواده کسانی که جان‌شان از دست رفته، متفاوت است. در چارت‌های سازمانی شرايطی مانند داشتن کارت همیار طبیعت، حضور در منطقه با فراخوان دولتی و با هماهنگی قبلی و موارد دیگری برای گرفتن عنوان فداکار خدمت، ضروری است. اطلاق همین عنوان به کسانی که در راه اطفای حریق جان‌شان را از دست دادند هم مشکلات زیادی دارد. او می‌گوید، تعداد آسیب‌دیدگان اطفای حریق آتش‌سوزی‌ها هم اختلاف وجود دارد و تعداد آنها بین ۱۷ نفر تا ۲۴ متغیر است: «علت آن این است که عده‌ای از داوطلبان آسیب دیدند اما سازمان‌های مسئول می‌گویند ما در جریان نبودیم و آن را تشخیص نداده‌ایم؛ مرجع تشخیص شما کیست؟ برای سوختن در آتش چطور می‌توان دلیلی آورد و آن را تشخیص داد؟ آسیب که همیشه سوختگی نیست، خفگی ناشی از دود و سکنه را هم به‌دنبال دارد. دستگاه‌های مسئول در این زمینه پیگیر پرونده‌های آنها نمی‌شوند؛ چون در فرایند اداری و بروکراتیک خودشان هم گم می‌شوند.»

البرز زارعی یکی از داوطلبانی بود که سال ۱۳۹۹ در جریان اطفای حریق جنگل‌های دبل گچساران، جان خودش را از دست داد و حالا سجادیان می‌گوید، خانواده او هنوز نتوانسته‌اند دیه او را دریافت کنند و پرونده او به مرحله پرداخت نرسیده است. طبق گفته او به خانواده زارعی گفته شده که باید به استانداری شکایت کنند تا دیه به شما پرداخت شود: «برای باقی جانب‌خستگان مانند اسماعیل کریمی و کسانی که سرپرست خانوار بودند و جان‌شان را از دست داده‌اند هم هیچ پیگیری‌ای صورت نگرفته است.

دوشنبه ۶ مرداد ۱۴۰۴
سال چهارم • شماره ۸۴۴
www.hammihanonline.ir

کسی نمی‌داند قرار است برایشان مستمری در نظر بگیرند یا دیه دریافت کنند؟ همه چیز در حد شنیده‌هاست؟»

سال ۱۳۹۹ داور نامدار، مدیرکل وقت دفتر حقوقی سازمان محیط‌زیست، اعلام کرده بود که این سازمان تصمیم دارد در بندی از قانون حمایت از محیط‌بانان، نیروهای داوطلب و همیار طبیعت را که در عملیات اطفای حریق آسیب می‌بینند، مانند محیط‌بانان و جنگلبانان حمایت و آن‌ها را بیمه کند اما این بند به‌دلیل بار مالی که به‌دنبال داشت در شورای نگهبان رد شد. دبیر تشکل نهضت سبز زاگرس می‌گوید وضعیت استفاده از بیمه بی‌نام برای داوطلبان آسیب‌دید در جریان اطفای حریق جنگل‌ها و منابع طبیعی هنوز روشن نیست و نمی‌دانیم تا امروز کسی از آنها استفاده کرده است یا خیر؟: «استفاده از آن هم شرایط خاص خود را دارد اما اطلاع‌رسانی درباره آن صورت نمی‌گیرد. کسی نمی‌داند شرایط استفاده از وضعیت فداکار خدمت و بیمه بی‌نام به چه صورت است؟ اگر اتفاقی رخ دهد، خود خانواده‌ها باید دنبال پرونده‌هایشان بروند و اطلاعاتی هم از جزئیات آن ندارند. غیر از جانب‌خستگان، کسانی که در جریان اطفای حریق دچار جراحات می‌شوند، اصلاً شامل پوشش بیمه‌ای نمی‌شوند. محیط‌بان‌ها هم چنین مشکلی دارند. به آنها گفته می‌شود که بروید بیمارستان، اقدامات درمانی خود را انجام دهید و بعد فاکتور آن را بیاورید. اگر این افراد آسیب دیدند، باید نامه‌هایشان از طرف مدیریت بحران تایید شود، به بیمه مراجعه کنند تا شاید درصدی از آن تایید شود؛ یعنی جبران خسارت فرآیندی طولانی دارد و باید منتظر تایید ادارات، مدیریت بحران و بیمه‌ها باشند.»

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان تهران- اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک شهری	م الف ۶۲۷
هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی	
آگهی موضوع ماده ۳ قانون وماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی	
برابر رای شماره ۳۷۴۳/۵۰۴۵۳۰۴۵۳۰۴۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۴/۱۳ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک شهری تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی موسسه خیریه کرامت به شناسه ملی ۱۵۰۴۵۳۹۹۳۳۲ که در ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احدائی به مساحت ۱۱۸/۳۶ مترمربع پلاک شماره ۶۷۱۳ فرعی از ۱۳۳ اصلی واقع در تهران بخش حوزه ثبت ملک شهری خریداری بموجب (سند انتقال قطعی ۶۳۳۴۶ مورخ ۱۳۹۳/۱/۳ دفتر ۵۶ شهری) محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دوماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۴/۵/۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۴/۵/۲۱	

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان تهران- اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک شهری	م الف ۶۳۱
هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی	
آگهی موضوع ماده ۳ قانون وماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی	
برابر رای شماره ۳۷۱۸/۵۰۴۵۳۰۴۵۳۰۴۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۴/۱۳ هیات اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک شهری تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی خاتم لطیفه مهدوی به شناسنامه شماره ۲۸۹۵ کد ملی ۱۶۲۵۵۹۳۱۶ صادره از گرمی فرزند دیاله در ششدانگ یک قطعه زمین با بنای احدائی به مساحت ۹۸/۶۵ مترمربع پلاک شماره ۲۵۴ اصلی واقع در تهران بخش حوزه ثبت ملک شهری خریداری (قولنامه عادی مخ واسطه از آقای رضا پازوکی) محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دوماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۴/۵/۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۴/۵/۲۱	

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور- اداره کل ثبت اسناد و املاک استان اصفهان- اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک غرب اصفهان	
آگهی موضوع ماده ۳ قانون وماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان های فاقد سند رسمی	
برابر آرا صادره هیات‌های موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی منطقه غرب اصفهان تصرفات مالکانه و بلامعارض متقاضیان محرز گردیده است لذا مشخصات متقاضیان و املاک مورد تقاضا به شرح زیر به منظور اطلاع عموم در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی‌که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضیان اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دوماه اعتراض خود را به اداره ثبت اسناد و املاک تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض داد‌خواست خود را به مرجع قضایی تقدیم نماید. ردیف-۱ برابر رای شماره ۴۸۲۲ مورخ ۱۳۹۴/۵/۳۱ هیات سوم مالکیت خانم زهره زاهدی رزانی به شماره شناسنامه ۲۸۴ کد ملی ۱۳۹۵۸۲۸۴۰ فرزندی عبدالرحیم در شش دانگ یک باب ساختمان مسکونی به مساحت ۲۴۸/۵۴ مترمربع پلاک شماره ۷۱۶ فرعی از ۱۹ اصلی واقع در اصفهان بخش ۱۴ حوزه ثبت ملک غرب اصفهان ثبت در دفتر املاک تایید و محرز گردیده است. ردیف ۲- برابر رای شماره ۳۹۸۳ مورخ ۱۳۹۴/۵/۳۱ هیات سوم مالکیت خانم زهره زاهدی رزانی به شماره شناسنامه ۲۸۴ کد ملی ۱۳۹۵۸۲۸۴۰ فرزندی عبدالرحیم در شش دانگ یک باب ساختمان مسکونی به مساحت ۲۴۸/۲۲ مترمربع پلاک شماره ۷۱۶ فرعی از ۱۹ اصلی واقع در اصفهان بخش ۱۴ حوزه ثبت ملک غرب اصفهان ثبت در دفتر املاک تایید و محرز گردیده است. تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۴/۴/۲۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۴/۵/۶	
شناسه آگهی: ۱۹۶۲۰۲۲	شهرداری- رئیس منطقه ثبت اسناد و املاک غرب اصفهان

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی دو مرحله ای مناقصه شماره ۳۵-۱۴۰۴-۱۳۴۰۵	نوبت اول
شماره فراخوان در سامانه ستاد ۲۵۰۵۴۰۵۳۱۳۴۰۵۵۵۵۷۲	
شرکت نفت و گاز پارس (کارفرما) در نظر دارد انجام خدمات ذیل را از طریق برگزاری مناقصه عمومی دو مرحله ای با شرایط زیر به پیمانکار ذیل‌صالح واگذار نماید: شرح پروژه: احداث واحد تصفیه پساب پالایشگاه های گاز پارس جنوبی در عسلویه مطابق با مشخصات فنی ذکر شده در اسناد مناقصه شرایط مناقصه گر:	
۱- داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع مناقصه	
۲- دارا بودن گواهینامه معتبر تشخیص صلاحیت از سازمان برنامه و بودجه کشور بایکی از شرایط ذیل:	
۱-۲ پیمانکاران طرح وساخت غیر صنعتی پایه یک رسته آب زیر رشته «خطوط انتقال آب وشبکه های آب وفاضلاب» و دارای رتبه مشاور تخصصی «تاسیسات آب وفاضلاب»	
۲-۲ پیمانکاران طرح وساخت صنعتی رسته نفت وگاز پایه یک	
۲-۳ مشارکت پیمانکارو مشاور: پیمانکار پایه یک رشته نفت وگاز با مشارکت مشاور گروه آب باتخصص «تاسیسیات آب وفاضلاب» حداقل پایه ۲ (به شرط غیر احراری بودن گواهینامه مشاور)	
۳- تکمیل ومهر و امضانمودن اظهار نامه، ظرفیت آماده به کار در سربرج شرکت منضم به پرینت ظرفیت آماده بکار مناقصه گرد در سامانه اطلاعات عوامل نظام فنی واجرائی کشور.	
۴- تکمیل ومهر و امضانمودن تعهد نامه رعایت الزامات HSE در سربرج شرکت	
۵- توانایی ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت وجه نقد ویاضمانت نامه معتبر بانکی از بانک های معتبر ومورد تأیید کارفرما با اعتبار ۹۰ روزه وقابل تمدید با نظر کارفرما به مبلغ ۲۸۹.۶۵۰ یورو مطابق باآیین نامه تضمین برای معاملات دولتی مصوب سال ۱۳۹۴	
۶- ارائه اساسنامه، آگهی تاسیس وآخرین تغییرات ثبتی هیأت مدیره شرکت.	
۷- ارائه صورتهای مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی یا حسابداران رسمی ذی صلاح مربوط به سال ۱۴۰۲ به همراه تاییدیه ثبت صورتهای مالی حسابرسی شده در سامانه پردیس جهت تایید اصالت گزارش.	
۸- برآورد کارفرما: مبلغ ۷۶۶،۵۰۲،۱۲۵ یورو برای مدت ۲۴ ماه می باشد.	
نحوه دریافت اسناد استعلام:	
از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می گردد حداکثر سه روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم جهت دریافت اسناد و مدارک ارزیابی کیفی به نشانی اینترنتی setad.ir سامانه تدارکات الکترونیکی دولت مراجعه واسناد استعلام ارزیابی کیفی را دریافت نمایند. لازم به توضیح است که پس از انجام فرآیند ارزیابی کیفی، اسناد مناقصه میان متقاضیان واجد شرایط توزیع خواهد شد. بدیهی است ارائه مدارک هیچ گونه حقی را جهت متقاضیان برای شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد.	
تاریخ تحویل پیشنهاد استعلام ارزیابی کیفی: چهارده روز پس از آخرین مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی.	
تاریخ تحویل مدارک مناقصه: تاریخ دریافت مدارک مناقصه ومحل آن متعاقبا به اطلاع واجدین شرایط خواهد رسید.	
آخرین مهلت تحویل پیشنهاد وتاریخ گشایش پیشنهاد: طبق تاریخ های مندرج در اسناد مناقصه	
لازم به ذکر است پیشنهادات ارائه شده توسط متقاضیان می بایست تا ۳ ماه معتبر باشد.	
در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر متقاضیان می توانند با شماره تلفن ۵ و ۵۰۳۷۲۶۰۸۳-۰۲۱ تماس حاصل نمایند.	
شماره تماس پشتیبانی سامانه ستاد: ۰۲۱-۱۴۵۶۰۵	
روابط عمومی شرکت نفت و گاز پارس	شناسه آگهی: ۱۹۷۲۸۱۸

ادامه از صفحه اول

حال پرسش این است که پدیده‌ای تا این حد سخت وغامض، چگونه دستمایهٔ قانونی شده‌است که بتوان شهروندان را با استناد به آن، مجازات و از نوشتن و گفتن محروم کرد؟

دنیای مادانیای تفسیرها و برداشت‌هاست. هر انسانی بنا به نوع تربیت و سطح دانش و تجربه و گرایش‌های عقیدتی و امیال نفسانی خود پدیده‌ها را می‌بیند و تفسیر می‌کند. بدون تردید همهٔ این تفسیرها به لحاظ استحکام منطقی و توضیح رویدادها هم‌سنگ نیستند و از راه نقد و بحث و جدل و گفتگو می‌توان سسنتی یا قوت آنان را بر ملا کرد. این سخن به معنای نفی برخی جنبه‌های اثباتی یا به قول فرنگی‌ها پوزیتیویستی معرفت بشری بخصوص در علوم دقیقه نیست، امادر خارج از حوزهٔ علوم دقیقه، کمیت دانش پوزیتیویستی لنگ است و به راحتی نمی‌توان امر واقع و یا خلاف واقع را به صورتی که پذیرش آن مورد اجماع قرار گیرد از هم تفکیک کرد. حوزهٔ رسانه زیرشاخه‌ای از علوم اجتماعی است. لاجرم به لحاظ روش‌شناسی یا متدولوژی تابع آن است. افرادی قادرند در حوزهٔ رسانه قانون بنویسند که شناخت قابل قبولی از ماهیت تأویل گرای علوم اجتماعی و متدولوژی مخصوص به آن داشته باشند. ماه‌های پوزیتیویستی در علوم اجتماعی شاید فقط به صورت حاشیه‌ای دارای اعتبار باشد، بخصوص آن بخشی که به پیمایش‌های اجتماعی و نمونه‌برداری و نظرسنجی و آمارگیری مربوط می‌شود. خارج از آن، دنیای تفسیر و تأویل و برداشت است.

در حوزهٔ کار رسانه‌ای تحلیل و تفسیر و اظهارنظر از جنس تأویل است و به همین جهت سنجش آنها با امر واقع ناممکن و تعیین مجازات برایش ناعادانه و مردود است. «خبر» اما به قول قنما «بجتمل الکذب او الصدق» است. خبر ممکن است راست یا دروغ باشد. اخباری که از پیش‌بینیان از جمله در سنت مذهبی تحت عنوان حدیث و روایت به ما رسیده است، می‌تواند راست یا دروغ باشد. ملا محمد باقر مجلسی، میلیون‌ها خبر و حدیث را در مجموعهٔ «بحار الانوار» گردآوری کرده که به گفتهٔ اهل تحقیق و نظر، بسیاری از آنها کذب است. آیا کسی قادر است فرمان حذف احادیث کذب را از بحار الانوار صادر کند و یا ناقلان آنها بر روی منابر را مجازات کند؟ اگر چنین کاری ممکن نیست، چگونه برای اهل رسانه ممکن است؟

هیچ انسان منصف و ملتمز به راستی و درستی و اصول اخلاق، موافق تولید و نشر خبرهای کذب نیست. اما راه مقابله با آن هرگز نمی‌تواند ایجاد محدودیت و محرومیت و کنترل و مجازات باشد. بسیاری از مداحان و منبری‌ها، احادیث و روایات کذب را نشر می‌دهند. صدواوسیما و بسیاری از نشریات وابسته به دستگاه‌های حکومتی از نگاه منتقدان‌شان اغلب خبرها و ادعاهایشان کذب است. آیا می‌توان قانونی به تصویب رساند و آنان را کنترل و محدود و مجازات کرد؟ بدون تردید نمی‌توان، اما می‌توان با مکانیسم تعریف‌شده‌ای، اعتبار سخنان‌شان را به چالش کشید تا مردم از آنان رویگردان شوند و از اثرگذاری بیفتند! کاری که البته هرگز دغدغهٔ دستگاه حکومت نبوده است زیرا اکاذیب آنان عموماً به زبان شهروندان است!

مکانیسم مناسب برای افشای خبرهای دروغ در رسانه‌های مجازی و غیر مجازی، تأسیس یک نهاد مدنی فیصله‌بخش است. اگر به جای دخالت نهادهای حکومتی، یک نهاد معتبر متشکل از حقوق‌دانان و روزنامه‌نگاران و استادان صاحب صلاحیت برای رسیدگی به شکایات زبان‌دیدگان از نشر خبرهای کذب تشکیل شود، بهترین شکل مقابله با اخبار کذب اتفاق می‌افتد. شاکیان می‌توانند اقرار حقیقی و حقوقی و دوایر دولتی و حکومتی باشند. هرگاه چنین نهادی پس از یک رسیدگی علنی در برابر چشم رسانه‌ها، رأی به دروغ‌نویسی و بحران زبان وارده به افراد زبان‌دیده علیه یک رسانه اعم از مجازی و غیر مجازی دهد، اعتبار آن رسانه مورد چالش قرار می‌گیرد و باتکرار موضوع اعتبارش به کلی از بین می‌رود و فاقد اثرگذاری می‌شود. از آنجا که رسانه‌های تحت امر برخی نهاد‌های حاکم متضرر اصلی چنین مکانیسمی می‌شوند، بنابراین، راهی برای تشکیل آن گشوده نمی‌شود و در عوض ابزارهای تنبیهی برای کنترل رسانه‌های مستقل و غیردولتی به کار می‌افتد.

خلاصه با وجود چنین راه‌حل ساده و عادلانه و منطقی، سراغ قوانین محدودکننده و محروم‌کننده و کنترل‌کننده و مجازات‌کننده رفتن، علاوه بر آسیب‌رساندن به حق مشروع آزادی بیان، نمایش ضعف از سوی یک حکومت محسوب می‌شود. حکومت‌ها به جای محدودیت برای رسانه‌ها باید ظرفیت سیاسی خود را گسترش دهند و اعتماد عمومی را جلب کنند تا هر رسانه‌ای با انتشار یک دروغ آنها را بحران روبرو نکند! اگر یک دستگاه یا دولت بانشر یک خبر کذب دچار اختلال می‌شود، مشکل از ظرفیت محدودش است و گرنه در اغلب کشورهای جهان از این نوع خبرها فراوان تولید و منتشر می‌شود و کک دولت‌ها هم نمی‌گزد! به هر حال، لایحهٔ مقابله با نشر محتوای خلاف واقع در فضای مجازی، یبایی اطلاعاتی تمام از موضوع رسانه، تدوین شده و آقای رئیس جمهور با امضای آن در جهتی حرکت کرده‌است که خلاف تمام سخنان و وعده‌هایش به‌شمار می‌رود. وظیفهٔ اوست که این لکه را از دامن خود پاک کند.